

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. VI. Tentationes animum emaculant, & Sapientiam docent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

ait, imperante Domino Jesu, & notum tibi hospitium porcos tibi. Non tulit Christi Nomen speciosa larva, & in auras abiit.

His sese artibus miserissimi tacodæmones tenent, hoc eorum est negotium, tentare. Quod infra demonstrabimus, de Tentatione locuturi.

Nos sedulos opifices æmulemur, cum eos variis exerceat labor, cum vestiendi aut calceandi exigunt quæ facienda conduxerunt: Ergo, ait Magister, laboremus & fatagamus. Ad foras expectat lucrum, certè ad nos ingressurum, si fores pandat labor. Amici desidîa & morâ non sunt fugandi. Ergo citius surgendum, ad lectum serius redeundum. Noctes utrimque multilata longos faciunt dies. Agamus socii, agamus. Non deambulandi, non oriandi, non potandi, sed laborandi & lucranda jam tempus est. Ita sua senio providebimus solatia.

Ena mechanicum ingenium, si quidem frugi sit, in rem suam tam carum est, vt opportunitate agenda pecuniola non finat elabi vacuum. Ita prorsus cum maxime quis tentatur, ipse sibi dicat: Age age; jam attentius & crebrius orandum, exteriores sensus custodiendi cautiùs, plus tempore largiendum, parcius prudendum, subinde cenâ abstinendum. Nec enim abit tentator cerberus, dum macellum patet. Vigiliis, abstinentiâ, precibus hic canis stygius fugatur. Ergo Deum totis brachiis, & quam arctissimè potes, complectere. Nulla tibi tentatio, nulla nocebit adversitas, ut Ecclesia canit, si nulla tibi dominetur iniquitas. Nunc animis opus; aude aliquid cælo dignum. Non spectatorem tantum, sed & auxiliatorem habes Dominum Jesum, Pontificem tentatum per omnia. Hunc intueri in deserto esuriens, in oliveto precantem, in pretorio spiritus, flagris, spinis operum, in clivo Golgothæo linguis, sanis, clavis confixum, pro te mortuum. Quid tu pro illo? Si crucem tuo corpore vestire non potes, eam saltem patienter porta. Resiste diabolo, & fugies à te. Si pugnare non vis, premium non amas, calum odisti. Quid trepidas? Solus non es; Dominus Jesus tecum est, ut pugnantem juvet, ut vincentem coronet. Vicisti, si audes & vltis vincere. Omnia, vel maxima quæque mala diligentibus Deum cooperantur in bonum.

Hæc omnium validissima est cohortatio quæ se ipsum quique ad virtutem concitat. Sibi ipse quilibet potentissimus virtutis sua for est.

CAPUT VI.

Tentationes animum emaculant & Sapientiam docent.

Multa sunt aromata, quibus sine omni detrimento vitæ carere possumus. Et quanti sine pipere ac gingibere, sine croco, cariophyllo, cinnamo sine mace & unguentariâ nuce, sine omni peregrino aromate vitam agunt commodissimè. Has merces Germani è terris alio sole calentibus apportant. Sine aromate Germanico, sine Sale difficillimum est vivere. Sal non tantum panibus pinlendis, sed omnibus pane cibis coquendis admisceatur. Nec tantum cibis, sed & aliis quæ parantur in cibos, sal adhibetur. Carnes bubulas, ceruinas, aprunas, pisces, & quidquid ejuscemodi eduliorum est, diutiùs servare non licet, nisi sale aut fumo durentur. Butyrum diuturniori usui servandum, prius est saliendo. Mensa sine sale profana, culina sine sale pauperima, nulla est. Hinc Origenes: Sicut caro, inquit, si sale non aspergatur, quamvis sit præcipua, corrumpitur: ita anima nisi tentationibus assiduè salietur continud resoluitur & relaxatur. Caro sale non conspersa corrumpitur, animus tentatione non duratus contabescit. Quod divus Leo asseverans: Nulla sunt, inquit, sine tentationum expe-

rimentis opera virtutis; nulla sine perturbationibus fides, nullum sine hoste certamen, nulla sine congressione victoria. Tentatio hominem ab ignavia tabe conservat, tentatio purgat, tentatio prudentiâ donat, sapientem efficit. Quod jam explicatiùs dicendum.

I. S. I.

Tentatio delictorum sordes expurgat, prudentiam & sapientiam ingenerat. Quod Hebræus psalter delictorum sordes expurgat. Valde quidem urit, ô Domine, tua fornax, sed istud est solatio; sicut nobilitatis nota metalla ex igne prodeunt formosiora, ita nos tentatione purgamur & recoquimur, excussa scoria prodit argentum purum, aurum excoctum. Quod Zacharias prædicens: Vram eos, Zach. 13. inquit, sicut uritur argentum, & probabo eos sicut probatur aurum. Annis superioribus usit Dominus Germaniam fame, bellis, peste. Illud tamen solatur omnem publicam & privatam calamitatem: Deus autem peritissimus scit quid faciat, nec ulla sibi leges figi patitur; argentum suum, quamdiu vult, excoquit & purgat, idque argenti bono. Nam addit Zacharias: Ipse vocabit nomen meum, & ego exaudiam eum. Sed sum, qui querantur: Vocamus, ajunt, sed non audimur. O male queruli! Nemo istud cogitet. Non audimur, ait Augustinus, ad voluntatem, sed audimur ad sanitatem. Erasmus, quis enim neget, argentum rude, impurum; hoc ergo tuit excoquendum. Quod Halas dixit: Convertam manum meam ad te, & excoquam ad purum scoriâ tuam, & auferam omne stannum tuum. Res mira; non omnia mollit ignis. Cera quidem in igne liquefcit, diffluit metalla, limus durefcit, Maronis metrum est:

Limus ut hic durefcit, & hæc ut cera liquefcit, Vno eodemque igni

Sunt qui tentatione efferatioris fiant & pertinacioris, divina negligant, Deum precari desinant, cæli sordiditatem acculent & impiè dicant: Quantumvis diu multumque orem; nihil tamen efficio; ferreum est cælum arque inextinguibile; Labori ergo parcam. Quid enim frustra clamem si non audiat? En lutum graviter induratum. At verò probi dolore animi commoventur in ipsas quandoque lacrymas. Metallum probum, argentum purum. Tentatio, inquit, Augustinus, tempestas est, ex qua hic emergit, ille suffocatur. Israëlîs populus per mare medium viam transeundi reperit spatiosissimam; rex Pharo cum suis in eodem maris vado submersus est, Noë cum suis in diluvio super omnia montium cacumina in sublime per arcant vectus est, reliqua omnis turba in aquis perit. Tentationes ita quosdam purgant, ut ii ad Deum, ad cælestia & divina audentius ferantur. Hos inundantes aquæ in altum elevant.

Quartana febris, morbus planè admirabilis. Adversus hunc subinde plurima tentantur, profectu nullo. Egrotus demum liberalissimè, & quantum appetentiæ lubet, jentare sinitur, sed à cibo, vel ante illam propinatur poculum quod ciat vomitum. Ita æger cum amplo fenore reddit, quidquid prius ingestit: nam una cum cibo glutinosos humores & alui coacta rejicit. Hæc hominis sanitas; ita quartana pestitur. Tentatio velut medicata portio, in mentis turbas excitat, molestias creat, parit nauseam, sed ita purgat; tentatus sæpe omnem conscientiam in aures fidas exonerat, ita gravi se onere levat. Mare circumstantibus ventis & tempestate commotum, perinde ut homo nauseabundus, vomit & una plurimum purgamenti rejicit, eoque vomite seipsum depurat: tentationes velut turbines & tempestates valde commovent, sed simul sordes diu collectas ejiciunt.

Joannes Gerson vir ad omnem pietatem eruditissimus hic solatur, & Quamvis, ait, in tentatione quæpiam non

Tentatio delictorum sordes expurgat. Ps. 65. v. 10.

Zach. 13. v. 9.

1sa. 48. v. 1.

1sa. 48. v. 1.

Virg. Eclog. 3. v. 3.

Gen. cap. 7. v. 17.

Vomitum appellam.

Tentatio est portio medicata.

In tentatione homo se depurat.

vinæ voluntati conformare debet.

Num. c. 11. v. 11. & seqq.

usquequaque cautiſſimus aliquantulum doſinquit, nihilominus si divine voluntati ſeſe conformans dicat: Sit, Domine, ſit iſtud, pro ut vi: hic errores ſuos inſigniter legit & amplam promeretur gratiam; excoquitur & ſit mundus. Divinus Moſes etſi virorum omnium miſiſſimus, tamen tentatus, & velut è ſtomachi nauſcæ æger querimoniam non unam ultro citroque jaçtans, & velut cum Deo ſuaviter expoſtulans. Cur, inquit, afflixisti ſervum tuum? Quare non invenio gratiam coram te? & Cur impoſuiſti pondus univerſi populi hujus ſuper me? Nunquid ego concepi omnem hanc multitudinem, vel genui eam, ut dicere mihi, porta eos in ſinu tuo, ſicut portare ſolet nutritiſſimum infantulum &c. Unde mihi carnes, ut dem tanta multitudinis &c. Non poſſum ſolus ſuſtinere omnem hunc populum, quia gravis eſt mihi. En Moſem hominem manſuetiſſimum, ſed tentatum, quantâ fiducia omne cor ſuum in Dei aureâ egurgitavit? Purgat animum tentatio.

§. II.

Tentatio ſapientiam inſtillat. Eccli. c. 34. verſ. 9.

Sed ſapientiam inſtillat tentatio. Siracides apertiſſimè pronuntiat: Qui non eſt tentatus quid ſcit? De homine ad omnia inexperto ita ſolemus loqui: Quid ille rerum omnium rudiffimus ſciat? nunquam nec pedem patrio ſolo exiit, lucem non aſpexit, gradium nunquam ſtrinxit, bombardam nullam exploſit, nullam academiam vel eminus unquam vidit, celebritatem nullam adiit, Veronenſi ſene ſtupidior,

Claudian. de ſene Veronenſi, mihi pag. 151.

Indocilis rerum, vicina neſcius urbis;

qui non ſolum in acie nunquam ſtetit, ſed nec aciem, nec ullum unquam hoſtem ſpectavit, ad ſuam domi fornaculam conſenuit, nec portis quidem urbicis egreſſus, quid ille de bello diſcerere norit? Ita proſus, qui non eſt tentatus quid ſcit? cum nihil didicerit, rudis & fatuus in plurimis? Quibus conſiliis, quâ juvabit ope tentatum ipſe nunquam tentatus? Experiencia & uſus Magiſter rerum optimus. Illum laudabimus chirurgum, qui multa obligavit vulnera, medicum illum qui multos curavit ægros, ipſe nonnunquam æger, illum pugilem & laniftam, qui in palæſtrâ ſapius probè conſultus non raro cruentum cum corollâ caput abſtulit: ita ille nobis erit ſapiens qui per tentationes è cælo eruditus, per experienciam ex ſe ſcientiam ſibi comparavit, doctrinam demum diſcendo ab aliis accepit. De Chriſto ipſo clariſſimè Paulus: Et quidem, inquit, cum eſſet filius Dei, didicit ex iis quæ paſſus eſt, obedientiam.

Sapiens per tentationes ſibi ſcientiam comparat. Hebr. cap. 5. v. 8. Caſſianus Collat. ſacrâ 8. cap. 13. Ejus rei paradigma.

Caſſianus narrationem fide digniſſimam ingreſſus; Juvenis, inquit, nobis optimè notus, nec omnium ignaviſſimus ad ſenem quærendi remedii cauſâ profectus, tentationes ſuas omnes candidè aperuit. At imperitus ſenex amariffimis eum verbis excipiens, religione ac Monachi nomine indignum dixit, qui talibus laboraret cupiditatibus. Hæc ſenis tam importunæ objurgationes ita juvenem vulnerarunt, ut letali triſtitia involutus animum penitus deſponderit, neq; jam ampliùs cogitavit, quomodo tentationi obſiſteret, ſed quâ proximâ viâ illi ſatiſſaceret. Dum ergo è ſenis tugurio mæſtiſſimus abit; jamque cogitationum æſtu abreptus vix ſciret ipſe quò tenderet, Apollo abbas optimis omnibus illi obviuſ ſtatim è juvenis vultu didicit, quid turbationis animo lateret. Sciſcitatur ergo familiariffimè, quid illæ frontis nebulaſ ſignificarent, quis animum occuparet mœror? At juvenis piſce magis mutus, nec verbulum habuit reſpondere. Apollo melliffimis verbis hominem aggreſſus, quædam quærere, & unâ ad reſpoſum animare, ſpémque optimam injicere. Hic ſilentium rumpens juvenis, & ingenuè animi vulnus detegens: Quandoquidem, inquit, è ſenis illius ſententiâ, religione indignus ſum, & veſtem hanc & ſimul religionem omnem exuam. Ad meos redibo, facturus jam ægrè mihi genius dictaverit. Ita ſtatui. Ubi Apollo ſenex deſpectum vulnus vidit, ita læſum oratione blandâ demul-

endum ratus, narrare cœpit, quantas ipſe ſemet, & plañè ſimillimas, imò eadēdem prioruſ tentationes ſentiret. Sed, ô mi optime juvenis, non eſt quod deſperemus, inquit, ſed nec adeò miremur hæc talia nobis evenire; nequiſſimus hoſtis noſter non feriatur, ſed nec erubescit terribilia quæque ſuggerere. Hæc illius negotia ſunt. Sumamus animos: ope divina, Dei gratiâ adjuti non difficulter vincemus hoſtem. Et quæſo te, vel diem unicum diſſer quod facere deſtinasti. Spe plenus ad tuam cellulam redi. Ego exequar cetera. Mox hic ipſe Apollo in pedes ſe conjiciens ad rugurium moroſiſſimi ſenis illius propetavit. In viâ paſſiſ brachiis ſuſiſque lacrymis Deum precatus: O Domine, inquit, humani cordis arbiter & medicus omniſ imbecillitatis noſtræ ſcientiſſimus, morbum & impugnationem illius juvenis in ſenem iſtum converte; ſentiat unde commiſereſcere aliorum diſcat. Dixit, & unâ vidit ab Æthiopo ignitum jaculum in ſenis caſam torqueri. Continuo ſenex adiculâ procurrens & iterum rediens, iterumque in aprium provolans, jamque velut ebrius & amens huc illuc curſabat, imò & eam ipſam viam, quâ juvenis meditabatur auſugere, inſiſtebat. Apollo ſatis intelligens quale vulnus ſenis animo ignitum illud diabolus velut inuſſiſſet, æſtuantem & mirè turbatum ſenem accedens, ejuſque manu prehensâ: Quò properas, inquit, omniſ maturæ gravitatis oblitus? An iterum juveniles imperuſ induiſti? dic quò te vagi pedes? At ille conſcientiâ convictus, & arcanaſ ſui pectoris patere ratus ſiluit; æſtuſ gemituſ vicem reſpoſiſ ſuit. Cui Apollo: ad Cellam, inquit, revertere, & tandem intellige, quàm hæcenus miles imperitus fueris, nec verſutias hoſtiles noueris. Et certè diabolus vel ignoravit te, vel contemptim præterit, & deſpexit. Nec enim in eorum numero cenſendus eſ, quorum ille ſtudia & ſacros profectus quotidianiſ præliiſ laceſſit. Unicum in te jaculum contorſit, & tu illico victus manus præbere, C religioſam diſciplinam velle abrumperere, facta caſtra deſerere. Vide, poſt tantam annorum ſeriem quam hoc vitæ genere triviſti, etiãnum tito es, & prima religioſiſ rudimenta neſcis. Diſce igitur vel ſenex imbecillitati alienæ lenitate ac miſericordiam tribuere. Hoc ideo in te permittit Deus, ut ipſâ doceretis experientiâ mitius cum tentatis agere. Juvenem illum non tantum ſolatiuſ & conſiliuſ non fovit, ſed quantum in te erat, in deſperationiſ foveam egitſi ab hoſte devorandum. Et utique illum hoſtiſ tam validè non oppugnaflet, niſi eum judicaflet te fortiorem. Sed pepercit illi Deus, imò & tibi magis, illum pernicioſo tentationiſ æſtu liberans, te pio condolendiſ affectu inſtruens. De Th. cap. 11. minus eſt qui flagellat & ſalvat, deducit ad inferoſ & reducit. v. 1. Dominuſ mortificat & vivificat; Dominuſ pauperem ſacit & ditat, humiliat & ſublevat. Quia ipſe vulnerat & medetur, percudit & manuſ ejuſ ſanabunt. Hæc oratione copioſâ impreſſit ſeni Apollo ut eum doceret manſuetiùſ cum tentatis agere.

§. III.

Vetus eſt præceptio: Cum tentato noli duriter agere, Thomaſ à ſed conſolationem ingere, ſicut tibi optares fieri. Idque Kemp. lib. 1. convenienter paginiſ diviniſ. Salomonis ſcita jubent: Erue eoſ qui ducuntur ad mortem, & qui trabuntur ad interitum, liberare ne ceſſes. Qui graviter tentatus eſt, non procul ab interitu eſt. Hic ergo alloquiſ placidiſſimiſ à præceptio abducendus. Quando igitur vel Patreſ familiaſ, vel cœnobiiſ Guardianiſ, vel monaſteriiſ, vel collegiiſ Reſtor, vel domùſ dominuſ videt filium aut ſervum aut domesticorum alium tentatione gravi pane abſorptum, cogitet: Hic homo jam igneuſ mons eſt, quacuſque tangam, uret; Objurgationem acerbioriſ jam ægrè capiet. Quid enim mirum: apud ſe non eſt; ſuo tempore ubi ad ſe redierit, monitorum patiens erit. Hæc illa eſt ſapient-

est sapientia quam è tentatione discimus, quam & divinus Paulus commendans: Vos, inquit, qui spirituales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenitatis; considerans te ipsum, ne & tu teneris. Non ab simili sensu sibi met gratulatus Isaias vates: Dominus, ait, dedit mihi linguam eruditam, ut sciam sustentare eum, qui lassus est, verbo. Quod & de Servatore Christo Isaias & Mattheus affirmantes: Calamum quassatum, ajunt, non conteret, & lignum sumigans non extinguet: in veritate educet iudicium. Non erit tristitia neque turbulentus.

Hanc Christi sapientiam tantò facilius discimus, quantò ipsi gravius & frequentius tentamur. Qui non est tentatus, quid sciat? Reverà quod idem Isaias asserit: Tentatio dat intellectum. Nam uti asinus nec minis movetur nec promissis, sed baculo; & Phryx non nisi plagis emendatur: ita quidam hominum tentationibus & stimulis compelluntur ad meliora. Tentatio protoplastis aperuit oculos, qui tamen melius mansissent clausi. Sed optimus Deus illam tentatoris colubri in paradiso victoriam Christi morte in nostrum emolumentum ita flexit, ut oculos nobis referret tentatio sed bono nostro. Discamus hanc sapientiam, & nos ipsos consideremus, nec cum tentato durius agamus.

Hic opportuna questionis est, cur dæmon protoplastos tentatorum schema serpentis induerit? Nam ea forma terrorem potius, quam benevolentiam & amorem conciliare potuit. Cur non columbae aut cygni candorem induit, ut quod suavis venerat, expeditius persuaderet? Augustinus super hac ipsa questione differens: Si autem queritur, inquit, cur potissimum per serpentem diabolus tentare permittitur, jam hoc significandi gratia factum esse quem non admonet scriptura tante auctoritatis, tantis divinitatis documentis agens in prophetando, quantis effectis jam mundus impletus est. Non quòd diabolus aliquid ad instructionem nostram significare voluerit, sed cum accedere ad tentandum non posset nisi permissus, num per aliud posset nisi per quod permittebatur accedere? Quiddam igitur serpens ille significavit, ei providentia tribuendum est, sub qua & ipse diabolus suam quidem habet cupiditatem nocendi, facultatem autem non nisi qua datur vel ad subvertenda ac perdenda vasa iræ, vel ad humilianda sive probanda vasa misericordie.

Gregorius Nyssenus sapientiam hinc instillans iis qui tentantur: Dilece, ait, qualis te hostis oppugnet: serpens tortuosus, lubricus, extiosus, igneus, veneno plenus. Tu cautè ac prudenter age; valerrimus est hostis tuus & celerissimus qui adversarium dormitorem facile fallit. Rectè igitur serpens æneus à Mose in ligno suspensus, ut saltem serpentis statua, cum ipse serpens non posset, in patibulum atolleretur. Solent nonnunquam iudices, cum reum ipsum non possunt plectere, effigiem rei ad furcam aut rogam damnare. Ita diabolus primorum conjugum duorum deceptorum reus in crudem actus, non quidem ipse, cum sit spiritus, sed imago ipsius: perinde ac si dixisset Deus, quo habitu deprehensus est, eo etiam puniendus es. In monstri colubriferi formam te deprehendi, in eà te iudico, te damno, te suspendo. Sapere nos doceat vel ipsa hæc tentatoris forma in furcam sublata.

CAPUT VII.

Tentationes in sui Notitiâ erudunt, submissum & humilem efficiunt.

Cum scitur in vicino subsidere hostis, longè diligentius vigiletur, quam cum remotus esse creditur. In lubrico subinde minus quis cadit, quia cautius incedit, & ad passus singulos solentius attendit, gradum movet formicinum. In viâ planissimâ non pauci manus & crura fregerunt, qui periculosos calles transierunt illæsi. Inter scopulos maris & voragine rariota sunt

nauffragia, quam in vado, ubi naves in arenam invadunt, aut etiam in ipso portu, qui nonnunquam navigia omnium periculorum securâ glutit. Olla, quæ rimas agit, subinde diutius ad fontem fertur, quam quæ omni caret vulnere, sed ab incautâ manu tractatur. Homo debilitatis fractisque viribus, non tarò robustissimos quosque vitendo vincit, quia sibi gnarus suæ valetudini studiosius attendit. Homo tentatus, qui ad lapsum invitatur, sæpe minus labitur, modò seipsum obferret, quam qui rarissimè tentatur. Tentatio ad scholam trahit, ubi discendum sui ipsius notitiâ imbuit. Qui seipsum novit, seipsum etiam utique submittit & modestiam sapit. Tentatio quia hominem sibi possum, eundem quoque humilem & submissum efficit. Quod hæc ipsa dissertatio exponet.

Tentatio hominem imbuit sui ipsius notitiâ ac humilem & submissum efficit.

S. I.

Tentatione sibi quisque innotescit, & superbia alas submittit. Hieremias vates de humano corde non sine admiratione proclamavit: Prævum est cor hominis, & v. 9.

Inscrutabile, quis cognoscat illud? Ego Dominus, scrutans cor. Homo ipse quamvis dominus sui cordis quid tamen eo reatum lateat, partem maximam ignorat. Cor humanum velut antrum est infinitum & immensum, quod vix quisquam satis rimetur. Quavis die, qualibet horâ illud ingredi, & nunquam non novas in eo latebras invenies. Illud semper audies: Plus ultra tende, plus ultra; penitius scrutare, hic longiores sunt recessus, tenebrosiores latebræ; hic delitecunt affectus tibi nondum cogniti. Rimare; ad finem antri non pervenies. Non pravum duntaxat, sed & inscrutabile cor humanum. Nos de nobis ipsi si non optimè, plerumque bene sentimus: si quando nosmet censurâ stringimus, ea est mitissima; & quis sibi nil indulget? quis omne quod in se vitiosum perader? Est qui sibi blandissimè persuadeat, Deum à se amari super omnia, & profecto tamen seipsum aliâve plus amat. Huius quidam argue; negabit. Sed paululum expectate. Tentatio hoc brevè non dissimulante fitebitur. E reculis aut pecuniolis aliquid pendendum, hic virum cerne, qui manibus ac pedibus resistat, qui denique malit Deum suum, quam res suas perdere. Et tamen paulò ante gloriabatur magnificis verbis: Diligo Deum super omnia. Est famulus à quo herus obsequii quiddam inhonesti poscat. Ille ne offendat herum, offendit Deum, & promptus paratus suo domino postulatam gratiam gratificatur. Est qui se admodum liberalem existimet. Sed adest qui velit, & beat mulgere crumenam. Tentatio horribilis; huic homini cor ferit, quisquis illius oculos petit. Hoc impia, quas fundit, voces satis testantur, cum pecunia est eroganda. Est qui sibi videatur humilis & immunis ab omni fastu. Tenta illum sed lenissimè. Auctoritatem illius & existimationem vel paucillulum tange; oculi pupillam terigisti. Non cedit vel hilum, existimationis propria tenacissimus. Videte homines istos sibi ipsi ignotissimos. Sed illis tentatio illòmet ipsos ingereus, & semetipsum cuiuslibet proponens: Vide, inquit, qualis sis.

Cum subita est occasio, periculosa est plerumque tentatio. Hic pulvis nitratus, & fomes ignarius conveniunt, vicini pessimi. Est qui minimè se furem suspicetur, at ubi fortè fortunâ occasio sese offert inexpectata & benigna, hic sanctus iste homo clepit. Præcipitans manibus scilicet rationem prævertit. Ita Maximilianus I. Imperatoris famulus Chrysendeten aureâ monetâ plenum invasit. Sed libare tantum voluit hoc vini genus, & paucos inde aureos sublegit. Hoc illi occasio subita & tentatio periculosa persuasit. Ita & Ferdinando I. Imperatori aditantiurum dominorum aliquis horologiorum celeri manu subduxit & caligis abdidit. Nimirum ad expositas nudinas venerat, cur non emisset quipiam?

Occasio est periculosa tentatio: Turri,